

Силабус навчальної дисципліни

«Практикум з сенсорного розвитку дітей дошкільного віку»

Спеціальність	012 «Дошкільна освіта»
Освітня програма	Дошкільна освіта
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	вибіркова
Мова викладання	українська
Курс / семестр	3 курс, 6 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	6
Розподіл за видами занять та годинами навчання	лекції – 30 год.
	практичні заняття – 32 год.
	самостійна робота – 118 год.
Форма підсумкового контролю	диференційований залік
Кафедра	Кафедра психології та педагогіки, 313-Ц, https://nupp.edu.ua/page/kafedra-psikhologii-ta-pedagogiki.html
Викладач (-і)	Клевака Л. П., к. пед. н., доцент, доцент кафедри психології та педагогіки
Контактна інформація викладача	fcs.klevaka@nupp.edu.ua
Дні занять	за розкладом, відповідно до графіку навчального процесу
Консультації	аудиторія 313-ц, відповідно до графіку
Мета навчальної дисципліни – підготовка студентів до ґрунтовного аналізу провідних проблемних питань теорії та практики сенсорного виховання дітей дошкільного віку; ознайомлення з внутрішньо зумовленими та зовнішньо спричиненими труднощами реалізації завдань сенсорного розвитку, виховання та навчання дітей дошкільного віку; формування готовності до реалізації шляхів вирішення актуальних проблем сенсорного розвитку дошкільників; формування професійної компетентності через орієнтацію на втілення принципу дитиноцентризму в освіті.	
Програмні результати Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку. Планувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей та потреб дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.	

Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.	
Передумови для навчання Попередньо опановані дисципліни: «Дитяча психологія», «Здоров'язберігаючі технології при роботі з дітьми з особливими освітніми потребами».	
Індивідуальне завдання	Не передбачено
Зміст навчальної дисципліни Тема 1. Основи сенсорного розвитку дітей дошкільного віку. Тема 2. Сенсорний розвиток у ранньому дитинстві: перші етапи. Тема 3. Значення сенсорних ігор у розвитку дітей дошкільного віку. Тема 4. Сенсорне сприйняття та його зв'язок з когнітивними здібностями. Тема 5. Особливості сенсорного розвитку дітей з особливими потребами. Тема 6. Методи оцінки та корекції сенсорного розвитку дітей дошкільного віку. Тема 7. Вплив сучасних технологій на сенсорний розвиток дітей. Тема 8. Використання природного середовища для стимуляції сенсорного розвитку. Тема 9. Зв'язок сенсорного розвитку та емоційного благополуччя дітей. Тема 10. Підготовка педагогів до роботи з сенсорним розвитком дітей.	
Сторінка курсу на платформі Moodle	https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=5780
Рекомендовані джерела Базова 1. Айрес Е.Д., Роббінс Д. Дитина і сенсорна інтеграція. Розуміння прихованих проблем розвитку. Київ : Видавництво Р. Бурлаки, 2024. 266 с. 2. Гребенюк Т.М. Спеціальна методика сенсорного виховання дітей з порушеннями зору : навч. посіб. / Т.М. Гребенюк, Г.П. Серпутько; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. Київ : Кафедра, 2019. 207 с. 3. Мусевич В. Феномени сенсорного розвитку дітей: підручник Київ : Видавничий центр «Академія», 2014. 210 с. 4. Кривоніс М., Дроботій О. Сенсорний розвиток дошкільнят. Ранній вік. Харків : Ранок, 2015. 192 с. 5. Кривоніс С.Д., Дроботій О.Л. Сенсорний розвиток дошкільнят. 3-4 роки. Харків : Ранок, 2021. 180 с. 6. Попович О.М. Теорія та практика підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до роботи з дітьми раннього віку в сенсорно збагаченому середовищі : монографія / ред.: Л.В. Зданевич; Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія. Хмельницький : Цюпак А.А., 2022. 443 с. 7. Hong C.S., Rumford H. Sensory Motor Activities for Early Development. A Practical Resource. London :Taylor & Francis, 2020. 238 p. Допоміжна 1. Азарова Л.Г., Франчук Н.П. Організація ігрової діяльності дошкільників як соціально-педагогічна проблема. Київ: Наукові роботи, 2016. С. 9–15. 2. Барабашова І.А. Неперервність сенсорного розвитку особистості: дошкільня, шкільна освіта. Педагогічний дискурс : зб. наук. пр. 2013. Вип. 14. С. 42-48. 3. Бондар В.І, Ільченко А.М. Психолого-педагогічні основи розвитку дітей в системі М. Монтесорі: навч. посіб. Полтава: РВВ ПДАА, 2009. 252 с. 4. Грама Н.Г. Сенсорний розвиток дітей раннього віку: теорія і практика: монографія. Одеса : Книга, 2018. 239 с.	

5. Денисенко Т.А. Сенсорно-пізнавальний розвиток дітей раннього віку як передумова формування обдарованої особистості. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. 2013. № 11. С. 47–52.
6. Дичківська І.М., Поніманська Т.І. М. Монтессорі: теорія і технологія. Сенсорно-пізнавальний розвиток дітей раннього віку, як передумова формування обдарованої особистості. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. 2013. №11. С.47–52.
7. Клевака Л.П. Розробка індивідуальних навчальних програм для дітей дошкільного віку з використанням інтерактивних платформ / Л.П. Клевака, О.І. Гришко, В.І. Іщенко. *Перспективи та інновації науки*. 2024. № 10 (44). С. 216–229.
8. Клевака Л.П. Сенсорне виховання в педагогіці Марії Монтессорі / Л.П. Клевака // *Тези 75-ї наукової конференції професорів, викладачів, наукових працівників, аспірантів та студентів Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»* (Полтава, 02 трав.–25 трав. 2023 р.). Т. 2. С. 207–209.
9. Клевака Л.П. Сучасні тенденції у дошкільній освіті: глобальний огляд та практична реалізація / Г.П. Барсуковська, Л.П. Клевака, С.В. Юлдашева. *Наукові інновації та передові технології*. 2024. № 5 (33). С. 999–1011.
10. Клевака Л.П. Sandplay як спосіб зняття внутрішнього напруження дитини дошкільного віку. *Література, психологія, педагогіка у ракурсах взаємодії : матеріали I Всеукр. наук.-практ. конф.* (м. Бахмут, 4 листоп. 2021 р.). Бахмут : ГПЗ ДВНЗ "ДДПУ", 2021. С. 137–141.
11. Клевака Л.П. Особливості організації занять з музикотерапії в роботі з дошкільниками інклюзивної групи ЗДО / О.І. Гришко, Л.П. Клевака. *Соціальна робота в сучасному суспільстві: тенденції, виклики, перспективи : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф.*, м. Полтава, 28 лют. 2020 р. Полтава : ППЕП, 2020. С. 46–52.
12. Малікова Ю. В. Педагогічні умови сенсорного розвитку дітей старшого дошкільного віку засобами образотворчого мистецтва : автореф. дис... канд. пед. наук : 13.00.08. Одеса: Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К.Д.Ушинського, 2009. 21 с.
13. Освітній напрям "Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі". Витяг із Базового компонента дошкільної освіти. *Дошкільне виховання*. 2021. № 7. С. 8–10.
14. Свійонтик О. Сенсорне виховання як основа розумового розвитку дітей дошкільного віку. *Молодь і ринок*. 2021. №1. С. 79–83.
15. Сенсорний розвиток: з досвіду роботи. 5–6(7) років / Авт.-упоряд. М.Л. Кривоніс, О.Л. Дроботій. Харків : Ранок, 2012. 256 с.
16. Сенсорно-пізнавальний розвиток: основні терміни та поняття. *Вихователь-методист*. 2021. № 9. С. 9.
17. Чепіль М., Дудник Н. Педагогіка Марії Монтессорі: навч-метод. посіб. Київ : "Слово", 2017. 314 с.
18. Федорович А.В. Особливості ознайомлення дітей з кольором у системі сенсорного виховання Марії Монтессорі. *Молодь і ринок*. 2016. № 9. С. 53–57.
19. Meaningful Participation and Sensory Processing / A. Bailliard, B. Engel-Yeger, C. Brown, W. Dunn. Lausanne : Frontiers Media SA , 2022. 320 p.

Система оцінювання результатів навчання

За результатами поточного контролю протягом семестру студент може отримати максимально 70 балів, за результатами підсумкового контролю 30 балів. Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 35 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

Більш детальна інформація щодо оцінювання наведена в робочій навчальній програмі.

Накопичування балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мак кількість балів
Виконання завдань на практичному занятті	70
Диференційований залік	30
Максимальна кількість балів	100

Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання та шкалі оцінювання Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»		
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35 - 59	FX	незадовільно
1 - 34	F	
Політики навчальної дисципліни		
Вивчення навчальної дисципліни потребує роботи з інформаційними джерелами, підготовки до лекцій і практичних занять, виконання усіх завдань згідно з навчальним планом. Підготовка до практичних занять передбачає: ознайомлення з питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення лекційного матеріалу. Розв’язання практичних завдань повинно демонструвати ознаки самостійності виконання здобувачем такої роботи, відсутність ознак повторюваності та плагіату. Присутність здобувачів вищої освіти на практичних і лекційних заняттях є обов’язковою, важливою також є їхня участь в обговоренні всіх питань теми. Пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, чемно ставитися до учасників процесу навчання, дотримуватися дисципліни.		
Більш детальну інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=5780		

Силабус затверджено на засіданні кафедри психології та педагогіки 27 серпня 2024 р.
Протокол № 1

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»